

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

**Робоча програма (силабус) обов'язкового освітнього
компонента
ОК 11 «Фахове стажування та переддипломна практика»**

Спеціальність	Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітня програма	Фінанси, банківська справа та страхування
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)

Розробник:

(підпис)

Михайло ГЕСНКО к.е.н., професор

(прізвище, ініціали)

(вчений ступінь та звання, посада)

професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування	Протокол № 19 від 16.06.2026 року
	Завідувач кафедри (підпис) Сергій ФРОЛОВ

Погоджено:

Гарант освітньої програми

(підпис)

Михайло ГЕСНКО

(ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма

(підпис)

Світлана ЛУКАШ

(ПІБ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана:

В.Б.

Вікторія БОРИСОВА

(ПІБ)

Ірина Самошкіна

(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Н.В.Гар
(підпис)

(Наталія Гараніна)
(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 28.08. 2026 р.

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

№	Позиція	Зміст
1	Назва ОК	Фахове стажування та переддипломна практика
2	Факультет / кафедра	Факультет економіки і менеджменту / кафедра фінансів, банківської справи та страхування
3	Статус ОК	Обов'язковий
4	ОПП / спеціальність	ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування»; D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
5	Рівень НРК	7 рівень
6	Семестр / курс	2 семестр / 1 курс (відповідно до навчального плану)
7	Кредити / години	5 кредитів ЄКТС / 150 годин
8	Тривалість	Фахове стажування – 4 тижні (100 год.); переддипломна практика – 2 тижні (50 год.)
9	Мова	Українська
10	Координатор	Кафедра фінансів, банківської справи та страхування; керівники практики призначаються наказом ректора з числа НПП
11	Загальний опис	Практична підготовка магістрів, спрямована на застосування знань у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, набуття досвіду аналізу реальних фінансових процесів, підготовки управлінських рішень і формування емпіричної та аналітичної бази кваліфікаційної роботи. Базами можуть бути підприємства (у т.ч. аграрні), банки, страхові компанії, інші фінансові установи, професійні учасники ринків капіталу, органи влади, місцевого самоврядування, територіальні громади та інші релевантні організації.
12	Мета	Формування здатності самостійно розв'язувати складні професійні та управлінські завдання в умовах невизначеності й ризику; набуття досвіду фінансової діагностики, моделювання та обґрунтування рішень; збір і систематизація матеріалів для кваліфікаційної роботи.
13	Передумови	Базується насамперед на ОК 1, ОК 2, ОК 4, ОК 5, ОК 6, а також на знаннях і навичках ОК 3, ОК 7 та ОК 8.
14	Матеріально-технічне забезпечення	Ресурси баз практики; фінансова, управлінська, статистична і нефінансова інформація; офісні та спеціалізовані інформаційні системи; бібліотека СНАУ, Moodle, Scopus, Web of Science. За

		безпекових обмежень допускається змішаний/дистанційний формат окремих завдань.
15	Академічна доброчесність	Дотримання Кодексу академічної доброчесності СНАУ, правил цитування, професійної етики, конфіденційності та захисту даних. Плагіат, фабрикація, фальсифікація та підміна фактичних даних не допускаються.
16	Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/grade/report/overview/index.php
17	Ключові слова	фінансовий менеджмент, банківський менеджмент, страховий менеджмент, фондовий ринок, фінансова діагностика, ризик, інвестиції, аграрний сектор, повоєнне відновлення, сталий розвиток

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ОПП

Відповідно до матриці ОПП ОК 11 забезпечує такі компетентності:

Код	Компетентність
ЗКЗ	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК4	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
СК1	Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами.
СКЗ	Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
СК5	Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.
СК6	Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем.
СК9	Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
СК11	Здатність ідентифікувати конкурентні переваги територіальних громад та чинники інвестиційної привабливості сільських територій в умовах повоєнного відновлення.
СК12	Здатність враховувати взаємодію суб'єктів господарювання і навколишнього середовища для прийняття рішень відповідно до принципів сталого розвитку та продовольчої безпеки.

Програмні результати навчання, що забезпечуються ОК 11

Код	ПРН
ПРН 1	Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами.
ПРН 7	Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.
ПРН 10	Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.
ПРН 12	Обґрунтовувати вибір варіантів управлінських рішень та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, обмежень, законодавчих та етичних аспектів.
ПРН 14	Моделювати стратегічні напрями розвитку агропромислового комплексу прикордонних регіонів з урахуванням обмежень та повоєнного відновлення.
ПРН 15	Ідентифікувати інвестиційні переваги сільських територій та оцінювати інвестиційні проєкти розвитку прикордонних регіонів в умовах повоєнного відновлення.
ПРН 16	Організовувати взаємодію суб'єктів господарювання і навколишнього середовища на принципах сталого розвитку задля продовольчої безпеки.

Очікувані результати навчання за ОК (ДРН)

ДРН	Очікуваний результат	ПРН
ДРН 1	Аналізувати організаційно-правові, економічні та фінансові характеристики бази практики, систему фінансового управління та інформаційне середовище.	ПРН 1, 7
ДРН 2	Збирати, перевіряти, систематизувати та інтерпретувати фінансові й нефінансові дані з дотриманням етики, конфіденційності та захисту інформації.	ПРН 1, 7, 10
ДРН 3	Здійснювати фінансову діагностику, аналізувати грошові потоки, ліквідність, стійкість, прибутковість і ризики; за потреби моделювати сценарії.	ПРН 10, 12
ДРН 4	Обґрунтовувати фінансові та управлінські рішення з урахуванням законодавчих вимог, ресурсних обмежень, ризиків і професійної етики.	ПРН 1, 12
ДРН 5	Аналізувати інвестиційну привабливість і можливості розвитку аграрного сектору, прикордонних територій та сільських громад у контексті повоєнного відновлення.	ПРН 14, 15
ДРН 6	Оцінювати фінансові аспекти сталого розвитку та взаємодії суб'єктів господарювання з навколишнім середовищем.	ПРН 16
ДРН 7	Формувати пропозиції щодо вдосконалення фінансових процесів, фінансування, управління ризиками, інвестиційних рішень і цифровізації.	ПРН 12, 14, 15, 16
ДРН 8	Сформувані емпіричну й аналітичну базу кваліфікаційної роботи, узагальнити результати практики у звіті та захистити висновки й рекомендації.	ПРН 1, 12

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Програма містить обов'язкову частину, варіативний професійний модуль за типом бази практики та переддипломний дослідницький блок.

Види та тематика завдань	Зміст робіт	Год.
Організаційно-методичний інструктаж	Програма, індивідуальне завдання, щоденник, звіт; охорона праці, безпека, етика, конфіденційність, захист даних.	4
ФАХОВЕ СТАЖУВАННЯ – 4 тижні		100
1. Характеристика бази практики	Організаційно-правова форма, види діяльності, структура управління, нормативне регулювання, інформаційні потоки, цифрові системи та внутрішній контроль.	12
2. Організація фінансової роботи	Функції фінансової служби, бюджетування, планування доходів/витрат і грошових потоків, управлінська звітність, взаємодія з контрагентами.	14
3. Формування та використання фінансових ресурсів	Власний і позиковий капітал, джерела фінансування, оборотний капітал, дебіторська/кредиторська заборгованість, інвестиційні потреби та фінансові інструменти.	16
4. Фінансова діагностика і моделювання	Аналіз активів і пасивів, ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, ділової активності, прибутковості, грошових потоків і ризиків; сценарний аналіз.	18
5. Ризики, контроль, комплаєнс та інформаційна безпека	Ідентифікація і оцінювання ризиків, страхове покриття, контрольні процедури, комплаєнс, кіберризики, протидія шахрайству, безперервність діяльності.	12
6. Варіативний професійний модуль	Поглиблене вивчення процесів відповідно до бази: підприємство/агроформування; банк/фінансова установа; страхова компанія; учасник ринків капіталу; орган публічних фінансів/громада; інша релевантна організація.	24
Підсумок фахового стажування	Узагальнення результатів, проблем і резервів; попередні пропозиції; погодження матеріалів для кваліфікаційної роботи.	4

ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА – 2 тижні		50
7. Постановка дослідницького завдання	Уточнення проблеми, об'єкта, показників і методів дослідження; визначення джерел даних та обмежень їх використання.	6
8. Формування емпіричної бази	Збір первинних і вторинних даних, перевірка повноти й узгодженості, деперсоналізація, формування таблиць/рядів/вибірок.	14
9. Аналітичне опрацювання і моделювання	Структурно-динамічний, факторний, сценарний, статистичний чи інший аналіз відповідно до теми; інтерпретація результатів.	14
10. Практичні рекомендації	Формування альтернатив рішень; оцінювання ефективності, ризиків і обмежень; урахування аграрного сектору, прикордонних регіонів, повоєнного відновлення та сталого розвитку для релевантних тем.	10
Оформлення звіту і підготовка до захисту	Щоденник, звіт, підтвердні матеріали, презентація, консультація з керівником.	6

3.1. Варіативний професійний модуль

Тип бази	Орієнтовний зміст
Підприємство / аграрне підприємство	Фінансове планування, капітал, оборотні активи, кредитування, страхування, інвестиційні проекти, фінансова стійкість, програми підтримки, аграрні ризики.
Банк / кредитна установа	Активи і пасиви, ресурсна база, кредитний процес, кредитоспроможність, процентний/кредитний/ліквідний ризики, банківські продукти, фінмоніторинг, цифрові канали.
Страхова компанія	Страховий портфель, тарифоутворення, андеррайтинг, резерви, перестраховування, врегулювання збитків, платоспроможність, інвестиційна діяльність.
Учасник ринків капіталу	Операції з фінансовими інструментами, оцінювання цінних паперів, портфельні рішення, ризик-менеджмент, комплаєнс, розкриття інформації.
Орган влади / громада	Бюджетний процес, доходи і видатки, трансферти, місцеві програми, закупівлі, інвестиційні проекти, фінансування відновлення, фінансова спроможність та інвестиційна привабливість.
Інша релевантна база	Індивідуальне завдання формується так, щоб забезпечити досягнення ДРН і ПРН, закріплених за ОК 11.

3.2. Рекомендована структура звіту

- Титульний аркуш, індивідуальне завдання, щоденник та інші документи, визначені нормативними актами СНАУ.
- Вступ: мета, завдання, база практики, джерела інформації, методи.
- Розділ 1. Результати фахового стажування.
- Розділ 2. Результати переддипломної практики та матеріали до кваліфікаційної роботи.
- Висновки та пропозиції.
- Список використаних джерел.
- Додатки: таблиці, розрахунки, схеми та інші дозволені матеріали без інформації з обмеженим доступом.

Орієнтовний обсяг основної частини звіту – 30–35 сторінок без додатків; конкретний обсяг може уточнюватися методичними рекомендаціями кафедри.

4. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Метод	Застосування
Дослідницький	Збір, перевірка, систематизація та інтерпретація даних; постановка проблем; висновки і пропозиції.
Проблемно-орієнтоване навчання	Розв'язання реальних професійних проблем, аналіз альтернатив та обмежень.
Кейс-метод	Опрацювання конкретних фінансових, банківських, страхових, інвестиційних та управлінських ситуацій.
Навчання на основі даних	Робота з фінансовою, статистичною, управлінською і нефінансовою інформацією; розрахунки та моделі.
Консультації і наставництво	Консультації керівника від СНАУ та керівника від бази; обговорення проміжних результатів.
Рефлексивне навчання	Самооцінювання набутих компетентностей, професійної етики та меж власної компетентності.

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

№	Компонент оцінювання	Бали
1	Документи, інструктажі, індивідуальне завдання, щоденник	10
2	Виконання програми фахового стажування і професійного модуля	30
3	Переддипломна практика: емпірична база, аналітика, рекомендації	25
4	Зміст і оформлення звіту, доброчесність та конфіденційність	20
5	Захист: доповідь-презентація, відповіді, аргументація	15
	ВСЬОГО	100

5.1. УЗАГАЛЬНЕНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Рівень	Характеристика
90–100	Програма виконана повністю; аналіз глибокий і самостійний; дані належно перевірені; рішення та рекомендації обґрунтовані; звіт і захист професійні.
82–89	Програму виконано повно; висновки обґрунтовані; є окремі несуттєві помилки або недостатня глибина окремих елементів.
75–81	Основні завдання виконано правильно, але є недоліки в аналізі, аргументації або оформленні.
69–74	Результати достатні для підтвердження базового досягнення ДРН, але аналіз частково описовий, є суттєві недоліки.
60–68	Виконано мінімально необхідний обсяг, висновки і рекомендації обмежені, однак основні результати досягнуто.
35–59	Програма/звіт виконані неповно; потрібне істотне доопрацювання до повторного захисту.
0–34	Не підтверджено виконання ключових завдань; потрібне повторне виконання відповідно до правил СНАУ.

5.2. ФОРМАТИВНЕ ОЦІНЮВАННЯ

- усний зворотний зв'язок від керівників практики;
- щотижневе обговорення зібраних даних, розрахунків і професійних висновків;
- попередня перевірка структури та логіки звіту;
- самооцінювання досягнення ДРН на завершальному етапі.

5.3. ШКАЛА ECTS

ECTS	100-бальна	Національна
A	90–100	відмінно
B	82–89	добре
C	75–81	добре
D	69–74	задовільно
E	60–68	задовільно
FX	35–59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	0–34	незадовільно з обов'язковим повторним виконанням